

Als oud Wageningen, met afstudeerrichting Agrarisch Natuurbeheer in Nederland, vind ik het tenenkrommend dat natuurverenigingen, de media én politici -tegen beter weten in- achter de cijfers van SOVON aan lopen. SOVON kent de spelregels van de telmethodiek super goed en voor met name (tuin)vogels hebben ze een groot netwerk. Dat wil echter niet zeggen dat de weergegeven cijfers voor de haas en het konijn accuraat zijn, verre van dat zelfs. En ook in de publicatie van de WEnR rammelt het op wetenschappelijk vlak; de beoordelingsmethode is onjuist, hoe de 'staat van instandhouding' is gedefinieerd sluit niet aan met hoe het in het rapport is toegepast, tellingen waren primair gericht op vogels en waargenomen hazen zijn als 'bijvangst' meegenomen, het referentiejaar is dubieus gekozen (!), u als minister concludeert ten onrechte eruit dat de staat van instandhouding van konijnen in het geding is om er -ongegrunde- consequenties aan te verbinden

De duintellingen van konijnen uit het NEM Dagactieve Zoogdieren laten in de periode 1984 tot 2018 een achteruitgang van 68% zien. Myxomatose is door de mens uitgezet in Frankrijk en vanaf 1990 kwam daar de VHS epidemie bij, die razendsnel om zich heen greep. Het herstel van de populatie bleef echter uit. Verandering van habitat zoals de verruiging van de duinen door de lage konijnenstand of te dikke grasmat bij naaldbossen door verzuring of armere vegetatie door omvormen van landbouwgronden naar 'natuur', zorgt dat er onvoldoende geschikt voedsel voor de konijnen is. Ook predatie van o.a. vossen en verwilderde katten bemoeilijkt het populatie herstel, de oogst is groter dan de aanwas. Het duurde te lang voordat binnen een konijnenpopulatie voldoende immuniteit is opgebouwd om nieuwe uitbraken van de ziekten het hoofd te kunnen bieden. Ontmoedig je de jagers om predatoren van de konijnen te schieten dan verklein je de kans op populatieherstel.

Er zijn velden in Nederland waar de konijnenpopulatie groot genoeg is om eruit te kunnen oogsten. Actief natuurbeheer -inclusief jacht- is van belang voor de kwantiteit en de kwaliteit van de konijnenpopulatie. Ik herinner me de colleges van professor Prins in Wageningen die vertelde over populatiedraagkracht van een gebied en over ongeveer 30% oogsten uit de konijnenpopulatie van één van de eilanden en daar was een al tientallen jaren een stabiele populatie. Waar zijn die wetenschappelijke cijfers gebleven?

Helaas is het beleid in Nederland vanuit de CBD doelstelling alleen een areaaldoelstelling (voor 2020 was dat 17 % beschermd land en binnenwater en 10 % beschermde kust- en mariene gebieden en in Europa voor 2030 30% beschermd gebied en dan heb je ook nog N2000 gebieden), dus gericht op omvang van 'natuur' terwijl de kwaliteit van wat we hadden hollend achteruit gaat. Ga voor en actief natuurbeheer: actief de vergrassing van de duinen tegengaan, actief de kwaliteit van bestaande natuurgebieden in stand houden en actieve inzet van agrarisch natuurbeheer om corridors mogelijk te maken. Ik liep van het weekend in het Nationaal Park Dwingelderveld en schrok hier van het gebrek aan beheer waardoor de vergrassing van de heide en de poelen vrij spel had gehad. 30 jaar geleden liep ik er ook te genieten van de diversiteit, daar was nu een soort steppe voor in de plaats. Ik heb 3 reeën gezien en er waren ongetwijfeld hazen maar in het hoge gras zie je die niet dus die telt Sovon niet.

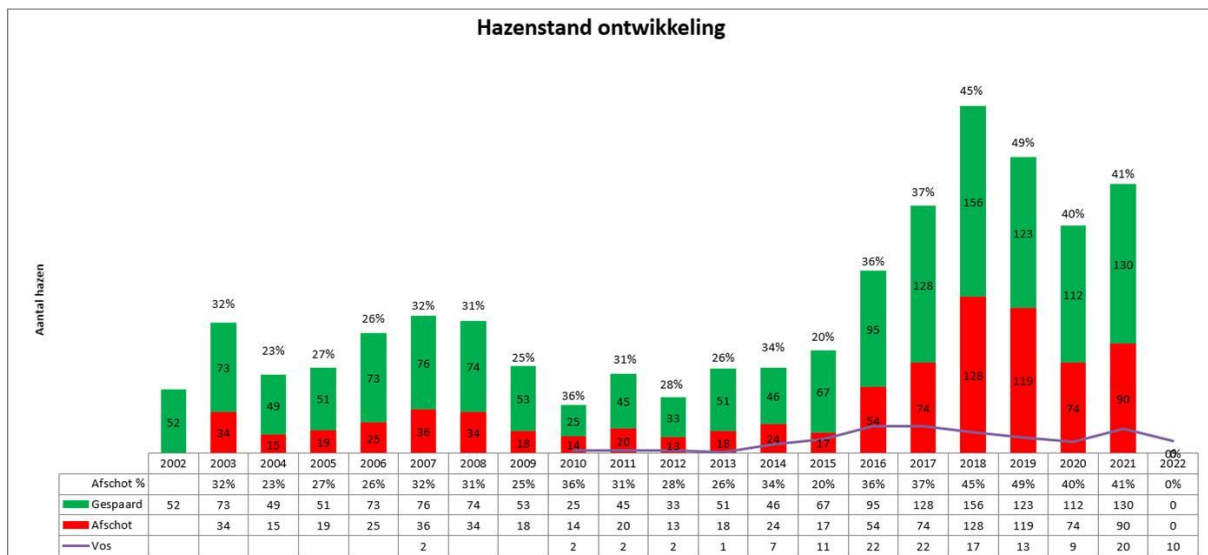
De overheid geeft miljoenen uit om landbouwgrond te onteigenen voor 'natuur' en onze natuurorganisaties varen daar wel bij. De kwaliteit van onze Nederlandse natuur is bedroevend en gaat nog steeds achteruit. Voortgangsrapportages over de biodiversiteit van het RLI laten een schrikbarend beeld zien. En wat doen we? We geven miljoenen uit aan hoe we het willen monitoren! Sovon blij. Waar willen we met **wat we nu hebben** naar toe, welke biodiversiteit, welke (water)kwaliteit en welk actieve natuurbeheerbeleid is daarvoor nodig. Ik heb ook college gehad van Frans Vera, net voordat hij weggepromoveerd werd naar Staatsbosbeheer en zijn ideaalbeeld van zelfregulerende natuur. Hij kreeg vele, vele zo gek te geloven dat dat kon in ons overbevolkte Nederland met zijn versnipperde postzegels van natuurgebieden. Wat een dierenleed in een gebied dat Oostvaardersplassen heet.

Helaas is passief beheer Natuurmonumenten ook niet vreemd. Zij verkondigen al jaren dat ze de kool en de geit denken te kunnen sparen. In een tv aflevering 15 jaar geleden over het zwanenwater zeiden ze 'de vos' geschoten te hebben, terwijl het afschot dat jaar 26 was. En dit ook nodig was om de lepelaar, de

bergeend, scholekster en de tapuit rustig te kunnen laten broeden. Helaas is inmiddels de vos ook heilig verklaard en broedt de lepelaar nu alleen op de eilanden dan dat je de nesten nog in de kuststrook ziet. Dus met het natuurbeleid van SBB en NM is bewezen (RLI) belabberd voor de instandhouding van diersoorten.

Het kwalijkste punt van het standpunt en de consequenties die u als minister eraan wil verbinden is dat de jacht een 'bedreiging' zou zijn voor de staat van instandhouding van de hazen- en konijnen- populatie. Jagers hebben belang bij het duurzaam instant houden van deze soorten. Zij zijn het zelfs wettelijk verplicht om een goede wildstand na te streven! Dat houdt een groep van bijna 30.000 jagers en een keer zoveel drijvers en andere betrokkenen gemotiveerd om bijvoorbeeld aan predatiebeheer te doen, om mee te tellen op teldagen van de WBE en FBE, om met boeren aan habitat behoud en onderhoud te doen (akkerrandenbeheer, wildakkers, eendenkorven en ook kan oogsten uit de natuur om te genieten van dit pure ecologische vlees).

In de grafiek met tabel hieronder over een veld in Noord Holland is vanaf 2014 het verband te zien tussen predatiebeheer van de vos en de ontwikkeling van de hazenstand. Dit is actief beheer en laat in de eerdere jaren voor 2014 zien dat de predatiedruk veel meer doet op de ontwikkeling van de hazenstand dan de jachtdruk. Dus dat je niet de geit én de kool kunt sparen maar goede beslissingen over beleid moet durven te nemen.

Ik stel het plaatsen op de rode lijst hier niet ter discussie, wel welke consequenties u als minister eraan verbindt in het beheer voor bescherming van die soorten. Er moet op grond van feiten - dus goed wetenschappelijk onderzoek - gekeken worden waardoor die populaties kwetsbaar worden, dan zal er uitkomen dat de jacht(druk) er geen debet aan is. Het is voor u als minister gemakkelijk om aan de knoppen van de jacht te draaien, het lijkt of u actie onderneemt maar in feite steekt u uw 'kop in het zand' omdat u daadkrachtiger natuurbeheer van bijvoorbeeld SBB en NM niet lijkt aan te durft te pakken. En hoe zal met uw manoeuvreren via de gemakkelijkste weg de natuur en daarmee ook de hazen en konijnenpopulatie er in Nederland er in 2030 voor staan? Er zijn dan alleen maar verliezers.

Natuurbeheer is veel te versnipperd, jagers, buitenmensen, SBB, NM, provincies en gemeenten, agrariërs zouden samen moeten werken voor het in stand houden van flora en fauna in Nederland. Nu vangen we elkaars vliegen af en gaan miljoenen naar grond terwijl we wat we hebben niet beheren kunnen.